

РЕШЕНИЕ

№ 351

гр. Пловдив, 20.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 2-РИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на шести октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Нестор Сп. Спасов

Членове: Емилия Ат. Брусева
Радка Д. Чолакова

узе

при участието на секретаря Катя Н. Митева

като разгледа докладваното от Нестор Сп. Спасов Въззивно търговско дело № 20235001000119 по описа за 2023 година

Производство по чл. 258 и сл. ГПК.

Повод за образуването му е изходяща от „Е.И.“ ЕООД, ЕИК *****, гр. С. въззивна жалба против постановеното по т. дело № 1250/ 2021 г. по описа на С. окръжен съд решение № 284 от 27.10.2022 г., с което е отхвърлен предявеният от ищеца „Е.И.“ ЕООД, ЕИК *****, гр. С., *9** против ответника „Е.Т.“ ООД, ЕИК *****, иск за осъждането му да върне на ищеца сумата в размер 372 000 лв. с ДДС, представляваща заплатената цена по сключен между страните договор № 352 от 28.08. 2018 г. и явяваща се получена на отпаднало основание с оглед развалянето на същия, а „Е.И.“ ЕООД, ЕИК *****, гр. С., **** е осъдено да заплати на „Е.Т.“ ООД, ЕИК *****, **** сумата от 15 455,10 лв. разноски по делото.

В жалбата са изложени съображения за неправилност и незаконосъобразност на решението, поискана е отмяната му и постановяване на друго уважащо иска.

Насрещната страна е изразила становище за неоснователност на същата.

Съдът след като се запозна с акта предмет на обжалване и събраните доказателства намери за установено следното:

На 19.07.2021 г. в С. окръжен съд е постъпила изходяща от „Е.И.“ ЕООД, ЕИК *****, гр. С. искова молба против „Е.Т.“ ООД, ЕИК *****, гр. С.З..

В обстоятелствената част на същата се говори за сключен на 20. 11. 2017 г. договор между „Е.З.“ ООД, ЕИК ***** и „Е.И.“ ЕООД. Според същия ищецът по настоящето дело се явявал главен изпълнител на основните дейности във връзка с договор № ***/***/*****/ 13. 09 2017 г., сключен между ДФ „З.“ и „Е.З.“ за изпълнението на Проект № ***/***/***** „Реконструкция и модернизация на оранжерийен комплекс „С.“, със срок на изпълнение 36 месеца от подписването му. В качеството си на главен изпълнител „Е.И.“ ЕООД договарял изпълнението на отделни дейности по изработка, доставка, ремонт и монтаж на съоръжения касаещи реконструкцията на оранжерийния комплекс „С.“ с подизпълнители. В тази връзка между „Е.И.“ ЕООД в качеството му на възложител и „Е.Т.“ ООД в качеството му на изпълнител били сключени два договора с № № 352/28.08.2018 и 354/11.10.2018 имащи за предмет доставка и монтаж на съоръжения.

С договор № 352 от 28.08. 2018 г. изпълнителят се е задължил към възложителя да изработи, достави и въведе в експлоатация „Инсталация за физикохимична кислородна активация на вода за хидропонна система - 2х6 л./сек.“ на обект „Оранжерийен Комплекс „Е.З. - гр. С.“.

По отношение съдържанието на този договор е пояснено, че в т. I и II от същия били описани състава и параметрите на инсталацията. В т. III била материализирана уговорката, че за изпълнението на възложената работа възложителят ще заплати на изпълнителя възнаграждение за изработката, доставката, монтажа и пуска на инсталацията в размер на 310 000 лв. без ДДС / 372 000 с ДДС/. Начинът на плащане на същото пък били уговорен в т. IV и бил следният:

- аванс в размер на 144 000 лв. с ДДС,
- частично плащане в размер на 180 000 лв. с ДДС до пет дни след писмено заявяване за готовност за доставка,
- крайно плащане в размер на 48 000 лв. с ДДС до десет дни след подписване на двустранен прием - предавателен протокол за пускане в

действие на инсталацията, придружени от протокол за входно - изходни показания на водата.

Плащанията следвало да се извършват по банковата сметка на изпълнителя срещу издадена данъчна фактура.

Срокът за изпълнение бил уговорен в т. V - 120 работни дни след извършване на авансовото плащане.

По - надолу в исковата молба се сочи, че във връзка с авансовото плащане от 144 000 лв. с ДДС дължимо по този договор изпълнителят издал на възложителя фактура № ***** от 03. 09. 2018 г. и сумата била преведена и заплатена от ищеца по сметката на „Е.Т.“ ООД в деня на издаване на фактурата.

Споменава се също, че на 04. 12. 2018 г. ответникът изпълнител издал на възложителя още една фактура с № 50724 за сумата от 228 000 лв. с ДДС с посочена в нея операция - реконструкция и модернизация на оранжерийен комплекс „Е.З.“ гр. С.. Твърди се, че тази сума касаела сумите по т. IV.2. и IV.3 от договора и че същата била преведена и заплатена от „Е.И.“ ЕООД по сметката на „Е.Т.“ ООД в деня на издаване на фактурата.

На тази база в исковата молба е направен извод, че от страна на възложителя, са изпълнени задълженията за плащане на цената по договор № 352.

Това изпълнение не довело до изпълнение на задължението на ответника да изработи, достави и въведе в експлоатация „Инсталация за физикохимична кислородна активация на вода за хидропонна система - 2x6 л./сек.“ на обект „Оранжерийен Комплекс „Е.З. - гр. С.“. То не било изпълнено нито в уговорения с договора срок, нито по- късно.

Това виновно неизпълнение на задълженият по този договор от страна на настоящия ответник довело до невъзможност самият ищец да изпълни задълженията си по договора от 20.11.2017 с „Е.З.“ ООД и тези на това дружество по договора му с ДФ „З.“. Последното пък предполагало възникване на възможност за прекратяване на договор **/*/*/***/13.09.2017, което било предприето от страните по същия.

На база изложеното е направен извод, че значителната забава на изпълнителя по договор № 352 направила изпълнението му безполезно. По

тази причина той бил развален чрез отправяне на нотариална покана от ищеца до ответника, получена на 22.02.2021 г. С нея ответникът също така бил поканен поради отпадане на основанието за плащането им да върне сумите получени като възнаграждение по договора.

Това не било сторено и с настоящата искова молба е отправено искане за осъждането на ответника да заплати на ищеца сумата в размер 372 000 лв. с ДДС като получена на отпаднало основание.

Ответникът в предвидения от ГПК срок подал отговор, с който изразява становище за неоснователност на иска.

В подкрепа на същото той твърди, че задълженията по процесния договор са изпълнени още към 28.11.2018 г., което било видно от отговора му на изпратената нотариална покана, за която се говори в исковата молба. Той според ответника бил получен от ищеца на 20. 04. 2021 г., а в него се сочело, че последният многократно бил търсен за уточняване на начина на доставка и пускането в експлоатация на изготвеното съоръжение, но не е отговарял по никакъв начин на телефонните обаждания и съобщения. Сочело се и че чл. 4.2 от Договор № 352 от 28.08.2018 г. до ищеца била отправена проформа фактура за частично заплащане на договорената цена, на която не отговорил и не извършил плащане.

Ответникът твърди и че на 07. 06. 2019 г. получил електронно съобщение от длъжностни лице от оранжерията, с което бил уведомен, че площадката, на която е следвало да се монтира изготвеното от него съоръжение представлява „отвор /яма/ дълга 10 м., широка 5 м. и дълбока 2 м.“

Излага становище, че са налице фактически пречки за пълно изпълнение на поетото задължение от страна на ответника, които не са могли да бъдат предвидени от него, нито пък е бил надлежно и в срок уведомяван за тяхното съществуване и по тази причина са налице предпоставките за отпадане на отговорността му с оглед чл. 81 от ЗЗД.

В подкрепа на становището си сочи, че ищецът не е изпълнил в срок задължения с чл. 8.1.1 от договора, а изпълнението им прави възможно монтирането и въвеждането в експлоатация на договорената между страните инсталация.

На тази база е направен извод, че не следва да отговаря за

претендираното неизпълнение на задължението си по процесния договор.

Наред с това заявява, че фактура № ***** от 04. 12. 2018 г., приложена като доказателство към исковата му молба не касае договор № 352 от 28.08.2018 г. и не следва да се счита, че с плащането по същата ищецът е изплатил договореното по него възнаграждение изцяло. В подкрепа на това подчертава, че посоченото в същата основание за плащане е „реконструкция и модернизация на оранжерияен комплекс „Е.З.“ гр. С. - аванс“ и то не съвпада с предмета на описания по-горе договор № 352 от 28. 08. 2018 г. Заявява и че по силата на същия се дължи само един аванс, който вече бил изплатен.

Ищецът е подал допълнителна искова молба, в която е взел отношение по направените от ответника защитни възражения.

С нея е оспорено твърдението, че към 28.11.2018 г. са били изпълнени задълженията за изработване на поръчаната инсталация. В подкрепа на това е споменато, че отговорът на нотариалната покана, на който се позовава ответникът не може да послужи за удостоверяване на тези факти. Акцентиращ се на обстоятелството, че същият изпратен след развалянето на договора, а и на това, че ищецът не е узнал за съдържанието му, тъй като връчването е направено при условията на чл. 47 от ГПК.

Относно твърденията, че ищецът е търсен от ответника „многократно“, за уточняване на начина на доставка и пускането в експлоатация на изработеното съоръжение е заявено, че не отговарят на действителното положение. Сочи се, че същите не са подкрепени с доказателства и че ответникът не е изпратил нито едно писмено запитване или искане до ищеца във връзка с изпълнение на задължението си по договора.

Относно проформа фактура № *****/28.11.2018 г. е заявено, че такава не е изпращана от ответника, респ. няма как да е получена от ищеца.

По отношение на съобщенията от 07.06. 2019 г., за които се говори в отговора на исковата молба е казано, че те не касаят въпроси обуславящи изпълнението на задълженията по процесния договор.

Оспорено е и твърдението, че са били налице пречки за изпълнение на поетите задължения, които да обуславят освобождаване от носената отговорност по чл. 81 от ЗЗД.

Споменава се и че твърдението за неизпълнение от страна на ищеца на задълженията му по т. 8.1.1 от договора не е подкрепено с доказателства.

Относно фактура № *****/ 04.12.2018 г. е повторено твърдението, че същата е издадена във връзка с договор № 352/28. 08. 2018 г. В подкрепа на същото е посочено, че в случая независимо от посоченото различно основание следва да се има предвид, че сумата по тази фактура се равнява на общо дължимия остатък за плащане по процесния договор, което безспорно доказва изпълнение на задължение за плащане на цената за изработване на инсталацията.

Отговор на подадената ДИМ е подаден от ответника. В него като цяло се поддържат направените с първоначалният отговор защитни възражения и се взема отношение по изложените в ДИМ от ищеца доводи за неоснователност на същите.

На тази база е оспорено твърдението за липса на кореспонденция между страните като се сочи, че самият ищец в ДИМ говори, че страните са провеждали лични срещи или разговори по телефона.

По отношение отговора на изходящата от ищеца нотариална покана е споменато, че същият е законосъобразно връчен, а и че освен него до ищеца от страна на ответника е отправено и уведомително писмо изх.№ 44 от 20. 12. 2019 г., в което се споменава, че инсталацията за физикохимична кислородна активация на вода за хидропонна система по договора № 352/28. 08. 2018 г. е готова и се съхранява в производствената база на дружеството в *****. В него било отправено и искане ищецът по посочи ден и час за получаване на това оборудване.

В отговора на ДИМ се споменава и за електронни съобщения от 21.01. 2019 г. и 31.01. 2019 г. изпратени до ответника и до Г. У. в качеството ѝ на управител на „Е.З.“ ЕООД, от които е видно, че възложеният проект не е финансово обезпечен и че към датата 21.01. 2019 г. все още не е бил депозиран в община С. за издаване на разрешение за строеж.

Преповторени са и възраженията, че плащането по фактура № *****/04.12. 2018 г. не касае процесния договор, а такова по договор с различен предмет.

Така след събиране на поисканите от страните и относими към спора доказателства е постановил и решението предмет на обжалване.

В него след анализ на същите е достигнато до извод, че между ищеца и ответника на 28.08.2018 г. е сключен Договор № 352 с посочения в исковата

молба предмет.

По отношение на претенцията на ищеца за връщане на даденото по същия на отпаднало основание с оглед развяването на тази сделка е прието, че за надлежно упражнено право на развяване може да се говори ако са налице законовите предпоставки по чл. 87 ЗЗД у изправната страна - виновно неизпълнение на задължението от страна на длъжника, за което последният носи отговорност, изправност на кредитора изразяваща се в изпълнение на насрещното му задължение или готовност да го изпълни, респ. отказ на кредитора да окаже необходимото съдействие за реализиране на дължимата престация.

На база доказателствата е направен и извод, че по процесния договор ищецът е извършил плащане само на договорения аванс от 144 000 лв. с ДДС и е прието, че плащането по фактура № *****/04.12. 2018 г. на сумата от 228 000 лв. с ДДС не е по процесния договор. В тази връзка е направено заключение, че по договора други плащания от възложителя ищец не са правени и същия се явява неизправна страна по договора. Това съобразено с факта, че според договора, срокът на изпълнение на задълженият на изпълнителя се забавя с дните на забава на плащането е навело Сз ОС до извод, че изпълнение на останалите задължения от страна на изпълнителя е възпрепятствано по вина на възложителя.

В решението си съдът наред с това е приел, че уведомлението от 20.12.2019 г. било получено от ищеца, но същият към този момент вече не е имал интерес от получаване на дължимото с оглед изтичане на срока за извършване на инвестицията по Договор № **/**/*/***/13.09.2017 г. за отпускане на безвъзмездна финансова помощ на „Е.З.“ ЕООД и не е съдействал на ответника. Прието е също, че в оранжерийния комплекс в гр. С. не е имало източник на вода, с която след изследване в лицензирана лаборатория да се захрани процесната инсталация, респ. да се настрои същата за въвеждане в експлоатация, т.е. не е бил налице и готовност да се приеме същата за монтиране .

На база тези обстоятелства е формиран извод, че в патримониума на ищеца не се е породило потестативното право на развяване и действията по упражняване му не са породили последици.

Наред с това е прието, че не може да се говори за развяване на договора

и поради наличие на предпоставките на чл. 87, ал. 4 от ЗЗД- неизпълнената от ответника част от възложената му работа е много по-малка от изпълнената част от това задължение.

Липсата на разваляне от своя страна е обосновала извод, че не е налице даване на нещо на отпаднало основание и възникване на задължения в патримониума на получило го лице за връщане на същото.

Недоволен от решението е останал ищецът и е подал жалбата до ПАС.

В нея са оспорени изводите на ПОС за това, че плащането по фактура № *****/04.12. 2018 г. на сумата от 228 000 лв. с ДДС не е по процесния договор. Оспорено е и становището, че ищецът не е бил готов да приеме инсталацията поради липса на източник на вода в комплекса. В тази връзка е посочено, че той е напълно неотнормим към предмета на спора при условие, че по делото бил доказан според ищеца /жалбоподател/ факта на неизработване на инсталацията. Оспорен е и извода на първоинстанционния съд, че възложителят получил уведомлението от 20.12.2019 г. за изработване на инсталацията и необходимостта от осигуряване на условия за монтирането ѝ.

С оглед разпоредбата на чл. 269 от ГПК съдът дължи произнасяне за валидността и допустимостта на обжалваното решение служебно, а досежно правилността му с оглед посоченото в жалбата.

По повод на тази преценка ПАС намира за нужно да посочи, че едно решение е невалидно (нищожно), когато не е постановено от надлежен орган или е постановено от ненадлежен състав, т.е. от лице, което няма качество на съдия или от едноличен вместо троен състав и т.н. Нищожно е и решение, което не е подписано или не е постановено в предвидената от закона писмена форма. Налице е нищожност и в случаите, когато решението е постановено от съда извън пределите на неговата компетентност, т.е. срещу лица неподчинени на правораздавателната власт на българските съдилища.

В случая нито една от тези предпоставки не е налице и за нищожност не може да се говори.

По отношение на недопустимостта е нужно да се спомене, че от съдържанието на чл. 270, ал.3 от ГПК следва извод, че такава е налице, когато е извършено произнасяне въпреки липсата на право на иск или има произнасяне по един непредаден иск. Налице е недопустимост и когато спорът е разгледан от некомпетентен съд, т.е. във всички случаи, когато е

постановен съдебен акт въпреки липсата на предпоставки за разрешаване на спора по същество.

В случая с исковата молба от страна на ищеца се твърди наличието на едно неизпълнено от ответника към него парично задължение, което сочи, че предявената осъдителна искова претенция за същото е допустима. Съдът от своя страна се е произнесъл в решението на база наведените в исковата молба факти и обстоятелства.

Всичко това прави постановения от него съдебен акт допустим, което налага с оглед чл. 271 от ГПК да се разгледа спорът за съществуване на вземането по същество и на тази база да се формира извод за правилност или неправилност на обжалваното решение на първоинстанционния съд.

От изложените в исковата молба обстоятелства е видно, че съдът е сезиран с иск с правно основание чл. 55, ал. 1, изр. 3 от ЗЗД - иска се връщане на дадено на отпаднало основание. Отпадането на основанието се свързва с развалянето на сключения между страните договор № 352 от 28.08. 2018 г., с който изпълнителят се е задължил към възложителя да изработи, достави и въведе в експлоатация „Инсталация за физикохимична кислородна активация на вода за хидропонна система - 2х6 л./сек.“ на обект „Оранжерияен Комплекс „Е.З. - гр. С.“. Причините за разваляне се свързват със значителната забава на изпълнението на задълженията по същия от изпълнителя, която направила изпълнението му безполезно за възложителя.

С оглед на изложеното основателността на исковата претенция е обусловена от това между ищца и ответника да е бил сключен твърдения договор, да са извършени плащания по същия и да са настъпили предпоставките довели до отпадане на действието му-развалянето, което да обуславя и връщане на даденото по него.

От съдържанието на ЗЗД, който закон с оглед разпоредбата на чл. 288 от ТЗ намира приложение в случая следва неминуемия извод, че за законодателя развалянето, т.е. преустановяване действието на даден договор е крайна мярка в процеса на уреждане на облигационните отношения между страните. Именно по тази причина той в разпоредбата на чл. 87, ал. 1 от ЗЗД е обусловил възникването на това право в патримониума на изправната страна по двустранния договор с изискването да се даде на длъжника подходящ срок за изпълнение с предупреждение, че след изтичането на срока ще смята

договора за развален.

Възможността договора да бъде развален направо с едностранно волеизявление без да е необходимо определяне на подходящ срок за престиране на дължимото е изрично уредена в разпоредбите на чл. 87, ал. 2 от ЗЗД и касае няколко конкретни хипотези - невъзможност да се изпълни дължимата престация, безполезност на същата или нужда от изпълнение непременно в уговореното време(фикс сделка), т.е. това е възможно при ЛИПСА на интерес за получаване на дължимото от изправната страна.

До извод, че развалянето на един договор е краен вариант за уреждане на облигационните отношения между страните се достига и от съдържанието на нормата уреждаща случаите за разваляне по съдебен ред - чл. 87, ал. 3 от ЗЗД. В изр. 2 на тази разпоредба също е предвидена възможност за ПРЕСТИРАНЕ на дължимото в хода на процеса, като тук преценката за това е или не е това възможно, т.е. има или не интерес от разваляне е дадена на съда, който може да определи подходящ срок за изпълнение.

В случая ищецът твърди да е развалил договора сключен между него и ответника при условията на чл. 87, ал.2 от ЗЗД, т.е. до извод, че договорът е развален би следвало да се достигне при изправност на развалящата страна, наличие на твърдяното неизпълнение, наличие на предпоставките посочени в 87, ал.2 от ЗЗД и отправяне на едностранно волеизявление за разваляне в съответната форма, което да е достигнало до насрещната неизправна страна.

От ИМ, ДИМ, отговорите на същите, а и заявеното от страните пред ПАС в заседанието от 06.10. 2023 г. е видно, че не е налице спор, че на 28.08.2018 г. от ищеца в качеството му на възложител и ответника в качеството му на изпълнител са изразени воли за сключване на договор № 352 с който изпълнителят се е задължил към възложителя да изработи, достави и въведе в експлоатация „Инсталация за физикохимична кислородна активация на вода за хидропонна система - 2х6 л./сек.“ на обект „Оранжерияен Комплекс „Е.З. - гр. С.“. Липсва и спор, че същите са материализирани в писмен документ с горното наименование, който е идентичен с този представен от ищеца с исковата молба за независимост от факта, че под същия липсва подпис на възложителя потвърждаващ, че материализираните в документа негови изявления. Тук за пълнота е нужно да се спомене, че извод за сключване на този договор следва и от факта, че изпълнителят е издал

фактура във връзка с плащане на уговорения в него аванс, а възложителят е изплатил същия.

С процесния договор ищецът е възложил, а ответника се е съгласил да извърши изработката, доставка, монтаж и пуск на „Инсталация за физикохимична кислородна активация на вода за хидропонна система - 2х6 л./сек.“ на обект „Оранжериен Комплекс „Е.З. - гр. С.“.

В т. I от договора е определен състава на инсталацията, т.е. детайлите, от които същата се състои. В т. II са определени параметрите ѝ и показателите на водата на входа и изхода ѝ. В т. III е материализирано съгласието, че дължимото възнаграждение за извършване на възложената работа /изработка, доставка, монтаж и пуск/ на инсталацията е 310 000 лв. без ДДС, т.е. 372 000 лв. с ДДС. В т. IV страните са уговорили начина на плащане на същото, както следва:

т. IV.1 аванс от 144 000 лв. с ДДС,

т. IV.2 частично плащане 180 000 лв. с ДДС дължимо до пет дни след писмено заявяване за готовност за доставка и

т. IV.3 крайно плащане 48 000 лв. до десет дни след подписване на двустранен прием - предавателен протокол за пускане в действие на инсталацията, придружен с протокол за входно изходни показатели по т. II на водата.

Уговорено е също, че разплащанията стават по банков път срещу представена фактура.

Срокът за извършване на възложената на изпълнителя работа е определен на 120 работни дни от авансовото плащане, като е конкретизирано, че той се забавя/удължава/ с толкова дни с колкото се забавят плащания по т. IV.1 и т. IV.2. В случая анализът на така изразената воля води до извод, че удължаване на срока с дните на забавеното плащане е възможно само при забава на това по т. IV.2 при условие, че началото на същия е самото плащане по т. IV.1, а и за извършване на същото реално не е определен срок.

По-горе се спомена, че по делото са представени доказателства за това, че авансовото плащане на сумата от 144 000 лв. е извършено на 03.09.2018 г. Това сочи, че от страна на изпълнителя работата би следвало при нормално развитие на отношенията между страните да се извърши до 26.02.2019 г., когато изтичат уговорените 120 работни дни.

Под нормално развитие на отношенията ПАС разбира и извършване на предвидените в т. IV.2 от договора действия по писмено заявяване /уведомяване/, че изпълнителят е готов да достави инсталацията и извършване в рамките на 5 дни на уговореното частично плащане от 180 000 лв.

По повод на споменатото нормално развитие следва да се има предвид, че в т. VII.1 е договорено, че рискът от случайно погИ.е на доставената инсталация преминава върху възложителя при подписване на протокол за доставка на монтажната площадка. Споменаването в тази клауза на такава площадка навежда ПАС до извод, че за пълното изпълнение задълженията на изпълнителя по този договор от страна на възложителя следва да е осигурено и место/площадка/, на която инсталацията следва да бъде монтирана и пусната да работи по предназначение. Този извод на съда се подкрепя и от констатация на вещите лица от СТЕ на стр. 187 от делото на Сз ОС относно това, че възложителят не е осигурил условия за доставка и монтаж на инсталацията.

Съответно в т. VIII.1.1. е предвидено, че възложителят е длъжен в рамките на 90 работни дни след сключването на договора, т.е. до 11.01.2019 г. да осигури захранващ колектор вода DN 100, 6 бара, външно ел. захранване от 40 kW, 380 V, 50 Hz външно захранване гореща вода 90 градуса , 8 л/ сек, 3 бара, колектор промивни води ПВЦ Ф 110.

Съпоставката на тези задължения на възложителя с предвидените в т. II параметри на инсталацията води до извод, че изпълнение на същите е условие за въвеждане на същата в експлоатация, т.е. за пуска ѝ. Той се потвърждава и от направената в заключението на комплексната съдебно техническа и счетоводна експертиза изготвената от вещите лица С. В. и Г. Г. констатация, че на територията на Оранжерийния комплекс в гр. С. не е наличен източник на вода и че без възможност за захранване с вода с необходимия дебит, налягане, физико химични параметри не е възможен настройката и пуска на инсталацията предмет на процесния договор.

По отношение на тези задължения в допълнителните обяснения дадени от вещите лица от СТЕ пред ПАС изрично се подчертава, че документи от страна на ищеца възложител удостоверяващи изпълнението им не са представени. Такива липсват и по делото, което води до логичния извод, че

възложителят не е изпълнил и това свое задължение по договора.

Така описаните задължения на възложителя съотнесени с уговорката в чл. VII.1 за преминаване на риска водят до заключение, че заявяването на готовност за доставка на инсталацията в оранжерийния комплекс е обусловено от уведомяването на ответника изпълнител за осигуряване на монтажна площадка и изпълнение на задълженията по чл. VIII.1.1 от договора.

Казаното до тук сочи, че в случая самият ищец с неизпълнението на горните си задължения породени от договора не е създал условия за пълно изпълнение на насрещните задължения на ответника изпълнител. Това го прави неизправна по договора страна и с оглед споменатото по-горе изключва извода в патримониума му да е възникнало потестативното право на разваляне..

Наред с това следва да се посочи, че то би било факт ако е налице неизпълнение задълженията от страна на длъжника.

Те както се спомена по-горе са свързани с изработка, доставка и въвеждане в експлоатация на „Инсталация за физикохимична кислородна активация на вода за хидропонна система - 2x6 л./сек.“ на обект „Оранжерийен Комплекс „Е.З. – С.“.

Това е следвало да стане в рамките на 120 работни дни от извършване на авансовото плащане, т.е. до 26.02.2019 г.

От приетите по делото експертизи / СТЕ и комплексна СТЕ и СчЕ/ и дадените допълнителни пояснения от вещите лица изготвили същите пред Пловдивския апелативен съд се установява, че от страна на ответника са извършени всички основни действия по изработване на инсталацията. По отношение на липсващите елементи от същата съответно е пояснено, че те могат да бъдат поставени при монтажа на осигурената от възложителя площадка на обект „Оранжерийен Комплекс „Е.З. - С.“.

Доставка и монтаж безспорно по делото не са извършвани, но причина за това видно от данните съдържащи се в споменатите експертизи е липсата на площадка за монтаж, хранващ колектор вода DN 100, 6 бара, външно ел. хранване от 40 kW, 380 V, 50 Hz външно хранване гореща вода 90 градуса , 8 л/сек, 3 бара, колектор промивни води ПВЦ Ф 110.

Така изложеното води до извод, че от страна на ответника са изпълнени

всички дължими работи, които са обусловени само от неговото поведение. Останалите действия касаещи доставката и монтажа, както се спомена не са извършени, но те не могат да му се вменят във вина и да обусловят отговорността му за неизпълнение с оглед нормата на чл. 81, ал.1 от ЗЗД, защото са поради причина, за които той не отговаря. Това от своя страна изключва нуждата да се обсъждат и анализират представените по делото доказателства за установяване на разменена между страните кореспонденция по тези въпроси.

На трето място следва да се посочи, че от събраните по настоящето дело доказателства не може да се направи и извод, че са налице предпоставките за разваляне на сделката по реда на чл. 87, ал. 2 от ЗЗД. Наличието им се извеждат в ИМ от това, че неизпълнението по процесния договор е довело до неизпълнение на задълженията на ищеца по настоящето дело по сключения от него като изпълнител с „Е.З.“ ООД, ЕИК ***** като възложител договор и респективно с невъзможността на последния да изпълни задълженията си към ДФ „З.“ по договор № **/*/*/***/13.9.2017 г., за изпълнението на Проект № **/*/*/***/ „Реконструкция и модернизация на оранжерияен комплекс „С.“, което е довело до прекратяване на същия.

В тази връзка следва да се посочи, че от представените по делото доказателства се установява, че договорът между „Е.И.“ ЕООД и „Е.З.“ ООД е от 20.11.2016 г., а не от 20.11.2017 г. Доказателства за разваляне на същия по делото не са ангажирани, което сочи, че в патримониума на „Е.И.“ ЕООД все още съществуват задълженията, които реално са превъзложени с процесния договор. Това от своя страна изключва извода, че изпълнението им от ответника по процесната сделка вече е безполезно.

Така от всичко казано до тук следва да се достигне до заключение, че не може да се говори за разваляне на процесния договор, т.е. за отпадане на действието му и за възникване на задължението у насрещната страна за връщане на даденото по същия на отпаднало основание.

Това от своя страна е достатъчно, за да се достигне до извод за неоснователност на иска с правно основание чл. 55, ал.1, т. 3 от ЗЗД.

Независимо от това за яснота на страните ПАС намира за нужно да подчертае и че от събраните по делото доказателства не може да се достигне до извод, че даденото по процесния договор е в размер на 372 000 лв. с ДДС.

От представените по делото фактури, банкови извлечения и ССЧЕ безспорно се установява, че единственото плащане по процесния договор е извършено по банков път на 03.09.2018 г. с посочено за същото основание фактура № ***** от 03.09.2018 г. Тя е за сумата от 120 000 без ДДС, респ. 144 000 с ДДС с посочено в същата основание за издаването ѝ /аванс по договор № 352 от 28.08.2018 г./. Същият видно от описаните по – горе права и задължения на страните е дължим, т.е. в случая даденото несъмнено е във връзка с тази сделка.

Пълният размер на договореното по нея възнаграждение е от 372 000 с ДДС, т.е. остатъка от същото е равен на 228 000 лв. с ДДС. Той обаче, както се каза по- горе е бил дължим на две вноски. Едната е от 180 000 лв. с ДДС и в сделката е наименувана като частично плащане по договора дължимо при заявена готовност за доставка на инсталацията в комплекса в С. от страна на ответника. Втората е от 48 000 лв. с ДДС, наименувана е крайно плащане и е дължима до десет дни от подписването на двустранен приемо - предавателен протокол.

В случая видно от изложеното по- горе доставка в С. и подписване на протокол не са извършвани, което сочи, че тези суми не са били изискуеми. Независимо от това от страна на ищеца се твърди, че сумата от 228 000 лв. с ДДС дължима по този договор била платена по банков път на 04.12.2018 г. с основание плащане по фактура. Представена е и фактура издадена от ответника по отношение на ищеца от тази дата с № ***** . Тя е за сумата от 228 000 лв. с ДДС и посочено в нея стопанска операция реконструкция и модернизация на оранжерияен комплекс „Е.З.“ С.“ - аванс. В случая с оглед така описаното основание за издаване на фактурата и факта, че дължимата по процесния договор сума от 228 000 лв. не е аванс, а крайно плащане изключва извода, че същото касае сключеният между страните договор № 352 от 28.08. 2018 г..

В посочения по- горе смисъл са и изводите на първоинстанционния съд. По тази причина решението следва да се потвърди, жалбоподателят да бъде осъден да заплати на въззиваемата страна направените от нея разноски за адвокат за настоящето производство в размер на 19 700 лв.

Водим от това съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА постановеното по т. дело № 1250/2021 г. по описа на С. окръжен съд решение № 284 от 27.10.2022 г., с което е отхвърлен предявеният от ищеца „Е.И.“ ЕООД, ЕИК *****, гр. С., *9*** против ответника „Е.Т.“ ООД, ЕИК *****, иск за осъждането му да върне на ищеца сумата в размер 372 000 лв. с ДДС, представляваща заплатената цена по сключен между страните договор № 352 от 28.08. 2018 г. и явяваща се получена на отпаднало основание с оглед развалянето на същия и „Е.И.“ ЕООД, ЕИК *****, гр. С., ***** е осъдено да заплати на „Е.Т.“ ООД, ЕИК *****, ***** сумата от 15 455,10 лв. разноси по делото.

ОСЪЖДА „Е.И.“ ЕООД, ЕИК *****, гр. С., *9*** да заплати на „Е.Т.“ ООД, ЕИК *****, ***** сумата от 19 700 лв. направени от нея разноси за адвокат по настоящето дело.

Решението може да се обжалва в 1 месечен срок от получаване на съобщението за изготвянето му пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____